

FISCOinformed decisions in public finance
поінформовані рішення в публічних фінансахтел. (+ 38 050) 783 45 99
факс. (+38 044) 235 48 84
Email office@fisco-inform.kiev.ua
<http://www.fisco-inform.com.ua>

Аналітична записка

Кому: Робочій групі з питань розробки переходу від утримання соціальних бюджетних закладів до фінансування послуг при Міністерстві праці та соціальної політики

Тема: Рекомендації щодо внесення змін в формулу розподілу трансфертів вирівнювання в частині видатків на соціальний захист населення

За дорученням Робочої групи з питань розробки переходу від утримання соціальних бюджетних закладів до фінансування послуг, створеної при Міністерстві праці та соціальної політики, було розроблено пропозиції щодо змін у формулі розподілу трансфертів вирівнювання в частині видатків на соціальні послуги для літніх людей та інвалідів, що регулюється Постановою КМУ №1195 від 05.09.2001. Ці пропозиції базуються на статистичному аналізі показників попиту на відповідні послуги, а також на чисельному моделюванні їх очікуваного впливу на місцеві бюджети.

Причини необхідності змін в існуючій формулі розподілу трансфертів вирівнювання

Діючий підхід до визначення обсягу трансферту вирівнювання що обраховується на функцію соціального захисту є відчутною перешкодою для здійснення переходу від утримання закладів до фінансування послуг. У формулі розподілу трансфертів, розрахунковий обсяг видатків на цю функцію для кожного бюджету визначається залежно від кількості зареєстрованих клієнтів діючих установ. Таким чином, цей підхід розподіляє трансфертний ресурс між місцевими бюджетами пропорційно до величини уже наявної в них інфраструктури бюджетних установ, причому віддаючи особливу фінансову перевагу бюджетним установам стаціонарного типу.

Основні задачі оптимізації діючої формули розподілу трансфертів вирівнювання в частині соціальних послуг

Відповідно, основною задачею оптимізації діючого підходу є заміна показників контингенту отримувачів у формулі. Необхідно змінити діючі показники контингенту, що відображають відмінності між територіями у наявній *пропозиції* послуг (тобто в кількості зареєстрованих клієнтів уже існуючих установ) на такі показники, що відображають відмінності між територіями у реальному *попиті* на відповідні послуги, а саме:

- Ці показники відмінностей в попиті повинні враховувати не лише тих громадян, що уже отримують певний вид послуги, але усі групи населення,

щодо яких держава має законодавчо закріпленій обов'язок надання соціальних послуг.

- Крім того, показники відмінності між територіями в попиті на послуги повинні бути нейтральними щодо форми надання послуг, не нав'язуючи якийсь конкретний вид допомоги (наприклад, в установі стаціонарного типу), і припускаючи можливість для місцевої влади оптимізувати існуючу інфраструктуру установ і урізноманітнювати меню послуг залежно від потреб громади.

Необхідно наголосити, що оскільки формула застосовується для розподілу окремо визначеного обсягу загального ресурсу фінансування соціальних послуг між територіями, в ній повинні використовуватись саме ті показники, в яких між територіями спостерігається певна об'єктивна відмінність.

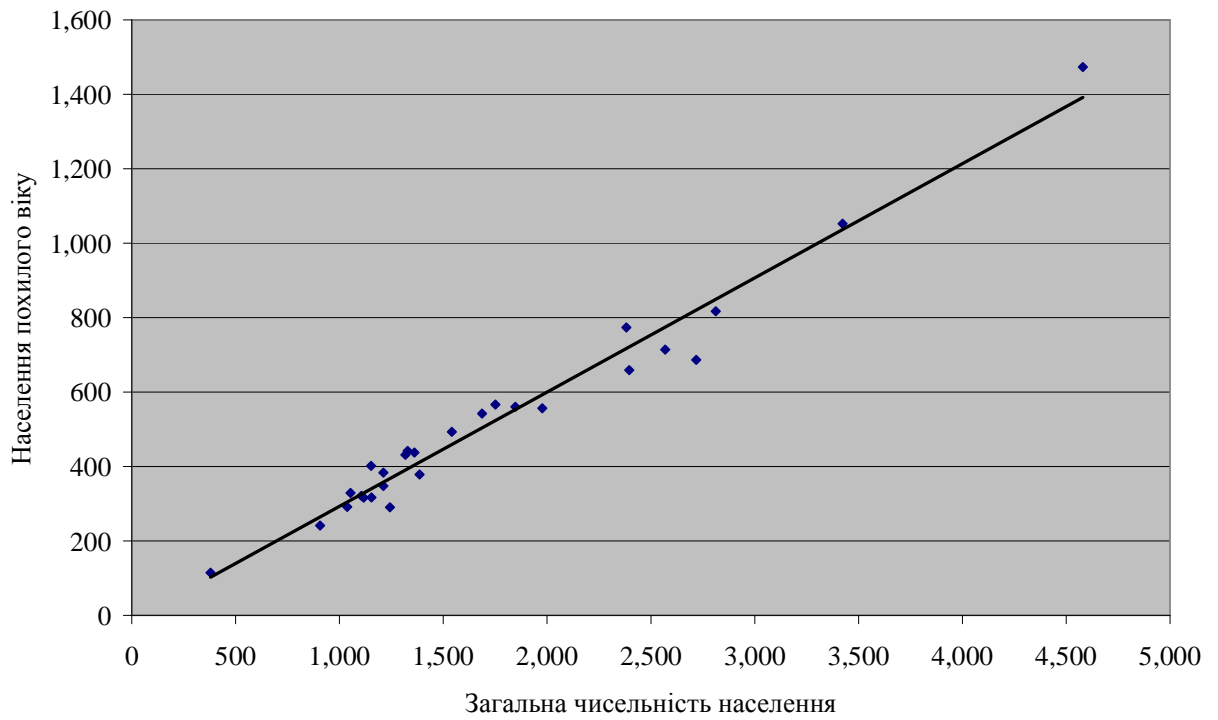
Пошук змінних попиту в частині послуг для літніх громадян та інвалідів

В частині соціальних послуг для літніх громадян та інвалідів, відмінності між територіями повинні визначатись як різниця між ними у віковій структурі (відносній щільності проживання літніх людей), а також як різниця у відносній загальній кількості інвалідів. З практичної точки зору, використання цих показників є ускладненим, оскільки щоб використати ці показники потрібно визначити, які саме вікові когорти є джерелом легітимного попиту на соціальні послуги, а також наскільки і яким чином перетинаються категорії літніх людей та інвалідів. Відповісти на ці запитання і визначити відповідні показники можна лише шляхом окремого дослідження.

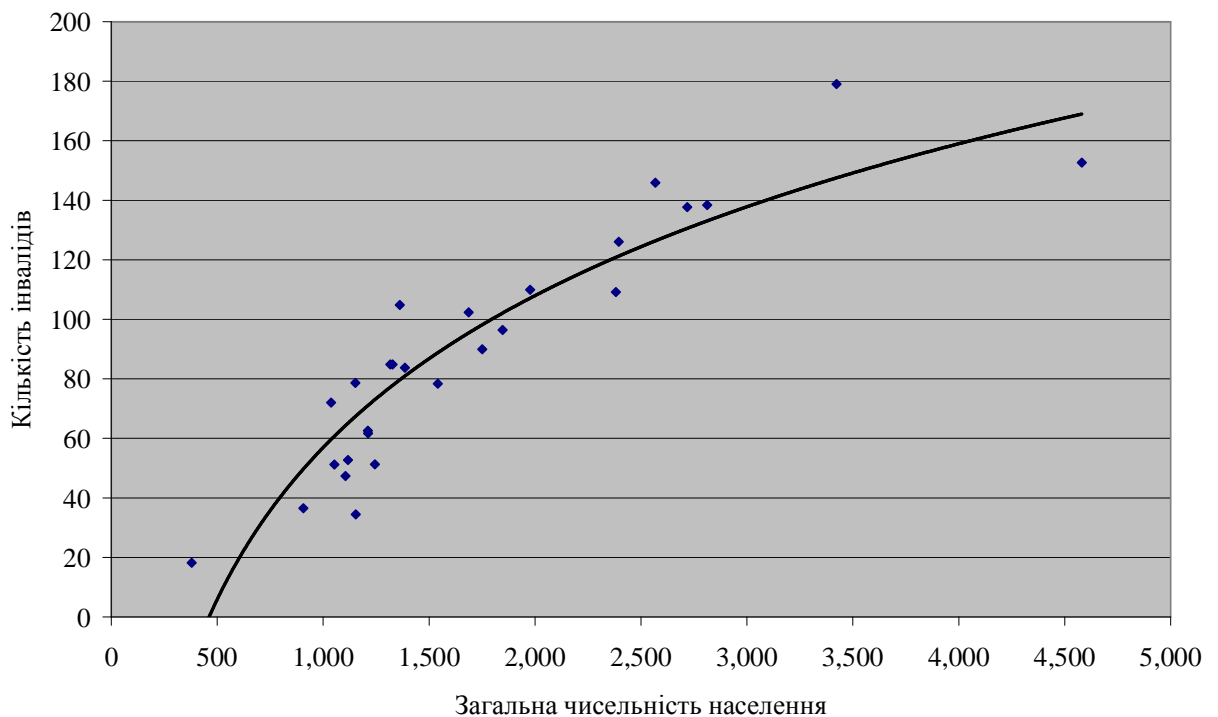
З іншого боку, оцінити різницю між територіями у кількості літніх людей та інвалідів можна непрямим методом, пропорційно до загальної кількості населення – але лише за припущення, що існує відчутна кореляція між чисельністю громади і чисельністю в ній відповідних категорій громадян (людей похилого віку та інвалідів).

Проведені розрахунки свідчать, що кореляція між цими показниками справді є дуже відчутною. Як показано на Графіку 1, між кількістю літніх громадян на загальною чисельністю населення існує практично лінійна залежність. На Графіку 2 показано, що дуже сильна залежність є також і між населенням і кількістю інвалідів.

Графік 1. Лінійна залежність між кількістю людей похилого віку та загальною чисельністю населення (тис. чол.)

Графік 2. Логарифмічна залежність між кількістю інвалідів та загальною чисельністю населення (тис. чол.)

Ці розрахунки свідчать, що показники загальної чисельності населення територій можна досить ефективно використовувати як еквівалент показників попиту на соціальні послуги для літніх людей та інвалідів.

Результати моделювання впливу заміни показників контингенту показниками чисельності населення на розподіл коштів в розрізі місцевих бюджетів

Для аналізу можливих наслідків заміни показників контингенту існуючих користувачів бюджетних установ на показники чисельності населення, було проведено чисельне моделювання на бюджетних і демографічних показниках 2007 року. Це моделювання показує, яким був би розподіл трансфертних ресурсів між місцевими бюджетами у 2007 році, якби на той час використовувались об'єктивні демографічні показники замість показників існуючої інфраструктури.

Результати моделювання свідчать, що перехід на демографічні показники попиту призвів би до дуже різких змін у розподілі коштів між бюджетами. Гострота цих змін була би пов'язана з тим, що на сьогоднішній день, згідно з даними 2007 року, пропозиція стаціонарних послуг розподілена меж територіями вкрай нерівномірно. Дуже значна кількість громад з відносно більшою кількістю населення (а отже, де кількість літніх людей та інвалідів є відчутно більшою від середнього) значно недоотримують бюджетних коштів на відповідні послуги.

Характерно, що диспропорційність спостерігається як в покритті населення обласними установами стаціонарного типу (інфраструктура яких була успадкована регіонами з радянських часів), так і в забезпеченості новоствореними послугами – тобто послугами стаціонарних відділень територіальних центрів. Діюча формула містить окремий розрахунок розподілу коштів на цю нову послугу, який збільшує трансферт для кожного міста чи району пропорційно до кількості підопічних такого стаціонарного відділення. Таким чином, формула спонукає громади відкривати стаціонарні відділення терцентрів і утримувати там якомога більшу кількість літніх людей і інвалідів. Наприклад, у АРК, таке відділення постійного проживання на 24 особи відкрите лише у місті Феодосія, у формулі на 2007 р. було враховано відповідно 166 тис. грн. Жоден інший район чи місто не отримало такої надбавки незалежно від наявності літніх людей чи інвалідів. У Вінницькій області таких територій з стаціонарними відділеннями терцентрів у 2007 році було уже дванадцять (що дозволило збільшити розрахункові видатки по цій області на 1 млн 841 тис грн.), хоча в цілому населення цієї області на 15% менше ніж населення АРК.

У таблиці 1 наведено інші приклади існуючих диспропорцій. У областях, схожих за кількістю населення (а отже і за кількістю літніх людей та інвалідів), спостерігаються відчутні відмінності у розрахункових показниках видатків на територіальні центри і інтернати. Більше того, навіть в межах однієї області можуть спостерігатись інфраструктурні перекоси різного роду, в залежності від виду послуг. Наприклад, хоча Херсонська і Волинська область близькі за чисельністю населення, Волинська область має майже вдвічі більше розрахункове фінансування на тер центри, але більш ніж вдвічі менше фінансування на інтернати.

Таблиця 1. Приклади диспропорцій в фінансуванні послуг територіальних центрів та інтернатів

Області, згруповані за величчю населення	Населення (2007 р.), тис. чол.	Розрахункові видатки на 2007 р., визначені на основі показників контингенту підопічних (тис. грн.)	
		Територіальні центри	Інтернати
Дніпропетровська	3,447	35,972	51,741
Харківська	2,829	48,716	48,053
Львівська	2,577	46,634	26,811
Луганська	2,409	27,335	49,918
Республіка Крим	1,984	36,930	26,831
Запорізька	1,861	21,420	33,769
Ів-Франківська	1,389	18,104	15,546
Хмельницька	1,373	34,055	25,178
Черкаська	1,342	29,948	32,158
Житомирська	1,330	15,086	39,873
Сумська	1,226	18,816	26,139
Чернігівська	1,168	34,334	28,371
Херсонська	1,127	15,512	23,087
Волинська	1,040	31,854	11,077

Відповідно, перехід на розподіл коштів за більш об'єктивними показниками спричинив би дуже різкі зміни у відносній фінансовій забезпеченості місцевих бюджетів. Бюджети міст, районів і областей з відносно менш розвинутою інфраструктурою, але які об'єктивно потребують більшого забезпечення через більшу кількість проживаючих людей похилого віку та інвалідів, отримали би досить відчутне зростання трансферту. В той же час, бюджети, де існує або була створена інфраструктура, що в розрахунку на одного мешканця є більшою від середнього в країні, відчули би дуже різкі втрати.

Таблиця 2. Зміни у обсязі розрахункових видатків, змодельовані на даних 2007 р., у випадку раптового переходу на обрахунок за показниками населення (тис. грн.)

Групи областей за відчутністю змін		2007 Розрахункові видатки на основі показників контингенту підолічних	2007 Розрахункові видатки на основі показників населення	Різниця, %
Найбільше зростання	м. Севастополь	4,079	13,736	236.72%
	м. Київ	57,509	97,584	69.69%
Зростання на більш ніж 20%	Одеська	57,603	87,040	51.10%
	Ів-Франківська	36,071	50,325	39.52%
	Дніпропетровська	92,954	124,904	34.37%
	Львівська	76,989	93,378	21.29%
Зростання на 1-20%	Закарпатська	37,975	45,129	18.84%
	Запорізька	57,508	67,431	17.25%
	Донецька	148,645	167,504	12.69%
	АРК	66,197	71,881	8.59%
	Луганська	80,428	87,290	8.53%
Незначні зміни (менше 1%)	Херсонська	40,572	40,817	0.60%
	Харківська	102,273	102,505	0.23%
Зменшення на 1-20%	Тернопільська	41,817	40,295	-3.64%
	Вінницька	64,868	61,655	-4.95%
	Сумська	47,155	44,433	-5.77%
	Миколаївська	51,424	44,190	-14.07%
	Хмельницька	61,955	49,763	-19.68%
Зменшення на більш ніж 20%	Київська	81,901	63,909	-21.97%
	Рівненська	54,831	41,904	-23.58%
	Чернівецька	44,176	32,907	-25.51%
	Волинська	50,750	37,697	-25.72%
	Полтавська	78,250	56,340	-28.00%
	Житомирська	68,530	48,194	-29.67%
	Черкаська	70,400	48,607	-30.96%
	Кіровоградська	57,607	38,668	-32.87%
	Чернігівська	67,959	42,335	-37.70%
Всього	1,700,425	1,700,425		

Розрахункові показники включають видатки на: будинки-інтернати для престарілих і інвалідів; будинки-інтернати для дітей-інвалідів; територіальні центри і відділення соціальної допомоги на дому; надання допомоги на догляд за інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу; обробку інформації з нарахування та виплати допомог, компенсацій і субсидій; розрахунки з реабілітованими громадянами; поховання учасників бойових дій; соціальний захист чорнобильців

Ці втрати були би особливо відчутними в частині забезпечення відділень постійного проживання територіальних центрів, де диспропорції є особливо гострими.

Варто зауважити, що ці розрахунки зроблені без припущення про можливість зростання загального ресурсу на відповідні функції. У разі, якщо цей ресурс зростатиме, розрахункові видатки для кожної території будуть дещо більшими, що може створити видимість менш гострих змін для регіонів, де передбачаються втрати. Однак навіть у цьому випадку їх відносна позиція стосовно рівня фінансування інших місцевих бюджетів різко погіршиться.

Можливість поступового переходу на показники об'єктивного попиту через механізм перехідних коефіцієнтів

Різкі фінансові наслідки запровадження нового підходу були би вкрай небажаними з декількох причин. З одного боку, фінансові втрати бюджетів з відносно більш розвинутою стаціонарною інфраструктурою можуть призвести до погіршення якості послуг на цих територіях. З іншого боку, слід наголосити, що нарощування стаціонарних послуг дотепер заохочувалось діючою формулою, і тому наявність відносно більш розвинутої стаціонарної інфраструктури окремих територій (зокрема відкриття і утримання ними відділень постійного проживання в терцентрах) свідчить про активне і ефективне бюджетне планування органів місцевої влади цих міст, районів чи областей. Тому різке запровадження нового підходу без належної компенсації найгірше вразило би саме ці відносно більш активні громади, створюючи негативну мотивацію на майбутнє.

В зв'язку з цим, перехід на нові показники рекомендується доповнити системою перехідних коригуючих коефіцієнтів, які дозволять одночасно:

- чітко відобразити в формулі новий підхід (через використання нових показників попиту), а також
- запровадити перехід поступово протягом певної кількості років (під час моделювання було обрано період в десять років).

Перехідні коригувальні коефіцієнти на згладжування існуючих диспропорцій в мережі стаціонарних послуг повинні бути обраховані на основі обраного базового року під час запровадження нового підходу (під час моделювання за базовий було обрано 2007 р) і бути зафіксовані на весь перехідний період.

В Таблиці 3 розглянуто варіант застосування перехідних коефіцієнтів для переходу на застосування показників населення в обрахунку видатків на соціальний захист в частині послуг для людей похилого віку та інвалідів на рівні областей. В даному прикладі цей розрахунок включає всі види послуг для людей похилого віку, інвалідів та суміжні програми (будинки-інтернати для пристарілих, інвалідів та дітей інвалідів, допомога по догляду за хворими з психічними розладами, допомога на поховання та компенсація реабілітованим, а також територіальні центри і відділення соціальної допомоги на дому).

Таблиця 3. Приклад застосування системи перехідних коефіцієнтів на згладження існуючих диспропорцій в мережі інтернатних установ (тис. грн.)

	2007	2007	Різниця, %	Перехідний коефіцієнт на згладження диспропорцій в існуючій мережі інтернатних установ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Розрахункові видатки на основі показників контингенту підопічних	Розрахункові видатки на основі показників населення													
	А	Б	= (Б-А)/Б %	= Б/А	Поступове приведення показника від розрахованого за контингентом (ступінь згладжування = 1) до розрахованого за населенням (ступінь згладжування = 0)										
Ступінь згладжування					1.00	0.90	0.80	0.70	0.60	0.50	0.40	0.30	0.20	0.10	0.00
АРК	66,197	71,881	8.59%	0.92	66,197	66,766	67,334	67,902	68,471	69,039	69,608	70,176	70,744	71,313	71,881
Вінницька	64,868	61,655	-4.95%	1.05	64,868	64,547	64,226	63,904	63,583	63,262	62,940	62,619	62,298	61,976	61,655
Волинська	50,750	37,697	-25.72%	1.35	50,750	49,445	48,139	46,834	45,529	44,224	42,918	41,613	40,308	39,003	37,697
Дніпропетровська	92,954	124,904	34.37%	0.74	92,954	96,149	99,344	102,539	105,734	108,929	112,124	115,319	118,514	121,709	124,904
Донецька	148,645	167,504	12.69%	0.89	148,645	150,530	152,416	154,302	156,188	158,074	159,960	161,846	163,732	165,618	167,504
Житомирська	68,530	48,194	-29.67%	1.42	68,530	66,497	64,463	62,430	60,396	58,362	56,329	54,295	52,262	50,228	48,194
Закарпатська	37,975	45,129	18.84%	0.84	37,975	38,690	39,406	40,121	40,836	41,552	42,267	42,983	43,698	44,414	45,129
Запорізька	57,508	67,431	17.25%	0.85	57,508	58,500	59,493	60,485	61,477	62,469	63,462	64,454	65,446	66,438	67,431
Ів-Франківська	36,071	50,325	39.52%	0.72	36,071	37,496	38,921	40,347	41,772	43,198	44,623	46,049	47,474	48,899	50,325
Київська	81,901	63,909	-21.97%	1.28	81,901	80,102	78,302	76,503	74,704	72,905	71,106	69,306	67,507	65,708	63,909
Кіровоградська	57,607	38,668	-32.87%	1.49	57,607	55,713	53,819	51,925	50,031	48,138	46,244	44,350	42,456	40,562	38,668
Луганська	80,428	87,290	8.53%	0.92	80,428	81,114	81,801	82,487	83,173	83,859	84,545	85,232	85,918	86,604	87,290
Львівська	76,989	93,378	21.29%	0.82	76,989	78,628	80,267	81,906	83,545	85,183	86,822	88,461	90,100	91,739	93,378
Миколаївська	51,424	44,190	-14.07%	1.16	51,424	50,700	49,977	49,254	48,530	47,807	47,084	46,360	45,637	44,914	44,190
Одеська	57,603	87,040	51.10%	0.66	57,603	60,547	63,490	66,434	69,378	72,322	75,265	78,209	81,153	84,097	87,040
Полтавська	78,250	56,340	-28.00%	1.39	78,250	76,059	73,868	71,677	69,486	67,295	65,104	62,913	60,722	58,531	56,340
Рівненська	54,831	41,904	-23.58%	1.31	54,831	53,538	52,246	50,953	49,660	48,368	47,075	45,782	44,489	43,197	41,904
Сумська	47,155	44,433	-5.77%	1.06	47,155	46,883	46,611	46,338	46,066	45,794	45,522	45,250	44,978	44,705	44,433
Тернопільська	41,817	40,295	-3.64%	1.04	41,817	41,665	41,513	41,361	41,208	41,056	40,904	40,752	40,600	40,448	40,295
Харківська	102,273	102,505	0.23%	1.00	102,273	102,296	102,319	102,342	102,366	102,389	102,412	102,435	102,458	102,482	102,505
Херсонська	40,572	40,817	0.60%	0.99	40,572	40,597	40,621	40,646	40,670	40,695	40,719	40,744	40,768	40,793	40,817
Хмельницька	61,955	49,763	-19.68%	1.24	61,955	60,736	59,516	58,297	57,078	55,859	54,640	53,421	52,202	50,982	49,763
Черкаська	70,400	48,607	-30.96%	1.45	70,400	68,220	66,041	63,862	61,683	59,503	57,324	55,145	52,966	50,787	48,607
Чернівецька	44,176	32,907	-25.51%	1.34	44,176	43,049	41,922	40,796	39,669	38,542	37,415	36,288	35,161	34,034	32,907
Чернігівська	67,959	42,335	-37.70%	1.61	67,959	65,397	62,834	60,272	57,709	55,147	52,585	50,022	47,460	44,898	42,335
м. Київ	57,509	97,584	69.69%	0.59	57,509	61,516	65,524	69,531	73,539	77,546	81,554	85,562	89,569	93,577	97,584
м. Севастополь	4,079	13,736	236.72%	0.30	4,079	5,045	6,011	6,976	7,942	8,908	9,873	10,839	11,805	12,770	13,736
Всього	1,700,425	1,700,425													

Спочатку, на основі даних базового року (наприклад, 2007 р.) для кожної області визначаються обсяги розрахункових видатків як на основі показників контингенту підопічних існуючих установ (Колонка А), так і на основі показників населення (Колонка Б).

Це дозволяє обрахувати для кожної області існуючі диспропорції в покритті інтернатними установами як різницю між описаними вище розрахунковими обсягами видатків. Наприклад, для Автономної Республіки Крим (де покриття послугами є відносно менш розвиненим) ця різниця становить 8,59% (якби установи були розташовані пропорційно до населення, розрахункові видатки для АРК становили б не 66 197 тис грн., а 71 881 тис грн). І навпаки, Вінницька область, де стаціонарна інфраструктура є відносно більш розвинутою, має від'ємну різницю на рівні -4.95% (якби ця інфраструктура була пропорційною до населення, розрахункові видатки були би меншими на цей відсоток). Досить яскраво диспропорції можна спостерігати на прикладі областей зі схожою кількістю населення. Наприклад, у Закарпатській області (населення 1 246 тис) видатки, обраховані за кількістю підопічних, становлять 37 975 тис грн., а у Миколаївській області (населення 1 220 тис) вони становлять

51 424 тис грн (перекося відносно пропорційного обрахунку становлять відповідно 18,84% та (-14,07%).

Відповідно, для кожної області встановлюється перехідний коефіцієнт, що відображає визначену станом на 2007 рік диспропорцію (наприклад, для АРК він становить 0,83). Області, де цей коефіцієнт є меншим від одиниці, мають відносно менш розвинену інфраструктуру, і повинні з часом отримувати зростаючий ресурс, пропорційно до існуючої потреби. Області, де коефіцієнт є більшим від одиниці (наприклад, у Вінницької області – 1,05, Миколаївська область – 1,16), мають інфраструктуру інтернатних установ, що є непропорційно великою в порівнянні з кількістю населення, і тому протягом перехідного періоду їх відносно більш вигідна позиція стосовно інших областей повинна бути згладжена.

Щороку, починаючи, наприклад, з 2009, розрахункові видатки на ці функції для кожної території пропонується обраховувати виходячи із кількості населення, однак із застосуванням коригуючого коефіцієнту, зваженого на ступінь згладження на відповідний рік. Таким чином, у перший рік переходу вплив на розподіл коштів буде майже невідчутним (ступінь згладження = 0,9), і щороку наблизатиметься до тієї розрахункової позиції відносно інших бюджетів, яка є справедливою враховуючи об'єктивний відносний попит у соціальних послугах на цій території.

Хоча у цьому прикладі обрахунок зроблено для ілюстрації на обласному рівні і для видатків на всі соціальні послуги для літніх людей та інвалідів, цей принцип рекомендується застосовувати окремо для територіальних центрів у розрізі міст та районів. Крім того, як базовий для обрахунків бажано встановити і зафіксувати рівень 2008 року.

Варто також зауважити, що під час застосування цієї методології на рівні міст та районів, різницю у вартості надання послуг між міською і сільською місцевістю необхідно буде враховувати лише на основі аналізу даних про кількість населення літнього віку та інвалідів, що проживають, відповідно, у міській та сільській місцевості.

Висновок:

Значною перешкодою для переходу від утримання соціальних бюджетних закладів до фінансування соціальних послуг є існуючий механізм розподілу трансфертів вирівнювання в частині соціального захисту. Існуючий механізм (який розподіляє ресурс пропорційно до кількості підопічних існуючих установ) фінансово заохочує місцеві органи влади до надання послуг в стаціонарних установах. Крім того, цей механізм закріплює існуючі гострі диспропорції, які сьогодні спостерігаються між містами, районами та областями України в покритті населення соціальними послугами. Громади з відносно більшою кількістю населення та більшою кількістю літніх людей та інвалідів отримують значно меншу від середнього кількість послуг. Ці громади також отримують відносно менше фінансування на цю функцію, що стримує розвиток відповідного сектору.

Для того, щоб відкрити можливість органам місцевої влади розвивати соціальні послуги пропорційно і адекватно до місцевої потреби, необхідно замінити показники контингенту підопічних існуючих установ у формулі розподілу

трансфертів на більш об'єктивні показники попиту. Для послуг літнім людям і інвалідам, таким показником може бути загальна кількість населення кожної території.

В той же час, такий підхід рекомендується запроваджувати поступово, враховуючи значні диспропорції в існуючій інфраструктурі. Раптовий перехід на обрахунок трансфертів на ці видатки на основі кількості населення призведе до дуже значного перерозподілу коштів між бюджетами, і до відчутних фінансових втрат найбільш активних громад. Поступовість переходу рекомендується досягти через застосування перехідних коригуючих коефіцієнтів (наприклад, на десять років), які дозволять щороку протягом перехідного періоду наближувати обсяги фінансування кожного бюджету до об'єктивної відносної потреби відповідної території.

Додаток 1. Зміни у обсязі розрахункових видатків, змодельовані на даних 2007 р., у випадку раптового переходу на обрахунок за показниками кількості літніх людей (тис. грн.)

Групи областей за відсутністю змін		2007 Розрахункові видатки на основі показників контингенту підопічних	2007 Розрахункові видатки на основі кількості літніх людей	Різниця, %
Найбільше зростання	м. Севастополь	4,079	13,963	242.29%
	м. Київ	57,509	83,746	45.62%
Зростання на більш ніж 20%	Одеська	57,603	80,371	39.53%
	Дніпропетровська	92,954	128,386	38.12%
	Ів-Франківська	36,071	46,179	28.02%
	Донецька	148,645	179,780	20.95%
Зростання на 1-20%	Запорізька	57,508	68,393	18.93%
	Луганська	80,428	94,414	17.39%
	Львівська	76,989	87,120	13.16%
	АРК	66,197	67,871	2.53%
	Вінницька	64,868	66,154	1.98%
Незначні зміни (менше 1%)	Сумська	47,155	46,771	-0.81%
Зменшення на 1-20%	Харківська	102,273	99,712	-2.50%
	Херсонська	40,572	38,594	-4.87%
	Тернопільська	41,817	39,168	-6.33%
	Закарпатська	37,975	35,439	-6.68%
	Хмельницька	61,955	53,344	-13.90%
	Київська	81,901	69,105	-15.62%
	Миколаївська	51,424	42,428	-17.49%
Зменшення на більш ніж 20%	Полтавська	78,250	60,184	-23.09%
	Житомирська	68,530	52,644	-23.18%
	Черкаська	70,400	53,917	-23.41%
	Чернігівська	67,959	49,007	-27.89%
	Рівненська	54,831	38,667	-29.48%
	Волинська	50,750	35,549	-29.95%
	Кіровоградська	57,607	40,105	-30.38%
	Чернівецька	44,176	29,414	-33.42%
Всього	1,700,425	1,700,425		

Розрахункові показники включають видатки на: будинки-інтернати для престарілих і інвалідів; будинки-інтернати для дітей-інвалідів; територіальні центри і відділення соціальної допомоги на дому; надання допомоги на догляд за інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу; обробку інформації з нарахування та виплати допомог, компенсацій і субсидій; розрахунки з реабілітованими громадянами; поховання учасників бойових дій; соціальний захист чорнобильців

Додаток 2. Зміни у обсязі розрахункових видатків, змодельовані на даних 2007 р., у випадку раптового переходу на обрахунок за показниками кількості інвалідів (тис. грн.)

Групи областей за відсутністю змін		2007 Розрахункові видатки на основі показників контингенту підопічних	2007 Розрахункові видатки на основі кількості інвалідів	Різниця, %
Найбільше зростання	м. Севастополь	4,079	12,944	217.31%
	м. Київ	57,509	97,918	70.27%
	Ів-Франківська	36,071	59,579	65.17%
Зростання на більш ніж 20%	Одеська	57,603	89,632	55.60%
	Дніпропетровська	92,954	127,335	36.99%
	Львівська	76,989	103,792	34.81%
	Хмельницька	61,955	74,537	20.31%
Зростання на 1-20%	Запорізька	57,508	68,551	19.20%
	АРК	66,197	78,173	18.09%
	Вінницька	64,868	72,773	12.19%
Незначні зміни (менше 1%)	Волинська	50,750	51,234	0.95%
Зменшення на 1-20%	Луганська	80,428	77,667	-3.43%
	Харківська	102,273	98,435	-3.75%
	Закарпатська	37,975	36,485	-3.92%
	Сумська	47,155	44,500	-5.63%
	Херсонська	40,572	37,494	-7.59%
	Житомирська	68,530	60,357	-11.93%
	Черкаська	70,400	60,330	-14.30%
	Миколаївська	51,424	43,883	-14.66%
	Чернігівська	67,959	55,943	-17.68%
Тернопільська	41,817	33,698	-19.42%	
Зменшення на більш ніж 20%	Київська	81,901	63,979	-21.88%
	Донецька	148,645	108,579	-26.95%
	Полтавська	78,250	55,719	-28.79%
	Кіровоградська	57,607	36,415	-36.79%
	Чернівецька	44,176	25,960	-41.24%
Рівненська	54,831	24,511	-55.30%	
Всього		1,700,425	1,700,425	

Розрахункові показники включають видатки на: будинки-інтернати для престарілих і інвалідів; будинки-інтернати для дітей-інвалідів; територіальні центри і відділення соціальної допомоги на дому; надання допомоги на догляд за інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу; обробку інформації з нарахування та виплати допомог, компенсацій і субсидій; розрахунки з реабілітованими громадянами; поховання учасників бойових дій; соціальний захист чорнобильців